

CODUL **DEONTOLOGIC** *al jurnalistului* *din Republica Moldova*

Chișinău, 2024

Elveția.

Codul deontologic al jurnalistului din Republica Moldova a fost completat și tipărit în cadrul proiectului „Cetățeni Activi, Comunități Prospere, Faza II”, componenta „Jurnaliștii pentru diversitate și incluziune: responsabilitate și angajament”, finanțat din resursele acordate de Guvernul Elveției și Suedia.

Noi, jurnaliștii din mass-media scrisă, audiovizuală sau on-line,

Fiind conștienți că jurnalismul responsabil este posibil doar în condițiile libertății de exprimare garantată și asigurată de dreptul internațional și de cel național,

Conștientizând faptul că jurnalismul responsabil este obligația primordială a profesiei care asigură dreptul publicului de a primi informații veridice, verificate și depline,

Realizând faptul că încrederea societății față de jurnaliști este o valoare supremă a profesiei,

Protejând onoarea profesională și independența prin fortificarea mecanismelor de autoreglementare în scopul asigurării dreptului societății de a primi informații,

Considerând dezinformarea, știrile false și mesajele manipulatorii diseminate prin intermediul mass-media drept fenomene nocive și periculoase pentru informarea publicului și pentru democrație,

Condamnând orice încercare de a implica jurnaliștii în activități de partizanat politic sau de mercenariat ideologico-financiar, de război propagandistic sau război informațional,

Apreciind drept crucială solidaritatea profesională și calificând reglările de conturi între jurnaliști prin intermediul mass-media drept acțiuni ce subminează prestigiul profesiei, o discreditează și îi diminuează legitimitatea socială,

adoptăm acest Cod și ne angajăm să respectăm prevederile lui.

1. PRINCIPII GENERALE

- 1.1 Jurnalistul este persoana fizică, angajată sau neangajată într-o instituție mass-media, care se ocupă cu regularitate de una sau mai multe activități, precum: colectarea informației de interes public și/sau de interes social-general din orice sursă relevantă, redactarea și editarea acestora sub orice formă – text, fotografii, înregistrare video și/sau audio, desen, grafică etc., pentru diseminare publică pe orice cale, inclusiv prin intermediul mass-media, în scop informativ, educativ sau recreativ.
- 1.2 Jurnalistul își exercită profesia în scopul servirii interesului public, conform propriei sale conștiințe și în acord cu principiile prevăzute în prezentul Cod deontologic.
- 1.3 Jurnalistul, în exercitarea profesiei sale, trebuie să fie liber și independent.
- 1.4 Jurnalistul, în exercitarea profesiei sale, nu este în drept să-și asume obligații ce vin în conflict cu profesia de jurnalist.
- 1.5 Exercițarea profesiei de jurnalist este compatibilă cu:
 - participarea la training-uri de profil
 - activități didactice de profil
 - participarea la conferințe, mese rotunde, simpozioane, seminare de profil
 - participarea la anchete, sondaje, studii, evaluări, cercetări de profil
 - participarea în jurii de profil
 - și altele asemenea.
- 1.6 Activitatea profesională a jurnalistului este incompatibilă cu diseminarea mesajelor interzise de lege (discursul instigator la ură, la homofobie, la antisemitism, la discriminare etc.), precum și cu activitatea de propagandă politică, religioasă și de agitație electorală.
- 1.7 Jurnalistul nu tolerează în intervențiile surselor, persoanelor pe care le citează, invitaților la emisiuni exprimări instigatoare la ură, discriminare, homofobie, antisemitism etc. și are datoria să intervină la timp și să

se disocieze de asemenea mesaje de pe platforma mediatică pe care o reprezintă

- 1.8 În cazul discursului critic la adresa unei persoane particulare, jurnalistul trebuie să acorde prioritate protecției vieții private, iar în cazul discursului critic asupra unei persoane publice – interesului public.
- 1.9 Jurnalistul trebuie să posede cunoștințe și abilități specifice domeniului, pe care să le actualizeze constant. Integritatea morală este esențială pentru această profesie, iar competențele jurnalistice de bază și o bună stăpânire a limbii în care își desfășoară activitatea sunt cerințe profesionale obligatorii.

2. ASIGURAREA ACURATEȚII INFORMAȚIEI

COLECTAREA ȘI TRATAMENTUL INFORMAȚIEI

- 2.1 Jurnalistul colectează informație în mod etic și legal. În colectarea informației de interes public jurnalistul se asigură de fiecare dată că între drepturile sale și drepturile persoanelor vizate în produsele sale mediatice există un echilibru rezonabil.
- 2.2 Jurnalistul întreprinde demersuri pentru a colecta informații din surse credibile și citabile.
- 2.3 Jurnalistul nu acceptă să colecteze informație de interes public de la deținătorii acesteia contra bani sau contra altor beneficii.
- 2.4 În procesul de colectare a informației jurnalistul își identifică, de regulă, numele și, după caz, instituția media pe care o reprezintă, prevenind sursa că informația oferită ar putea fi făcută publică. De regulă, jurnalistul își previne interlocutorul, dacă discuția este înregistrată.
- 2.5 În procesul de colectare a informației jurnalistul nu trebuie să facă abuz de statutul său social sau de oportunitățile profesionale, să exercite presiuni asupra surselor, să le promită sau să le ofere anumite compensații/favoruri.
- 2.6 Jurnalistul protejează identitatea surselor, în conformitate cu prevederile Legii nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare.
- 2.7 Jurnalistul pune la îndoială orice informație colectată. Jurnalistul trebuie să obțină și să prezinte opinia tuturor părților relevante pentru subiect.

Jurnalistul trebuie să demonstreze pluralitatea de opinii, chiar dacă nu este de acord cu acestea.

- 2.8 Jurnalistul respectă dorința sursei de informație de a rămâne anonimă și, totodată, își asumă responsabilitatea pentru veridicitatea informației făcută publică din surse anonime.
- 2.9 Jurnalistul atribuie citatele cu acuratețe. Citatele trebuie să fie exacte, iar în cazul citării parțiale, jurnalistul are obligația de a nu denatura mesajul persoanei citate.
- 2.10 Jurnalistul pune titluri care corespund conținutului materialului jurnalistice și le evită pe cele senzaționaliste sau care induc publicul în eroare.
- 2.11 Jurnalistul respectă dreptul de autor. Preluarea fără cost a materialelor jurnalistice se realizează în condițiile stabilite de autor sau de instituția media. În asemenea cazuri, trebuie citată sursa și autorul informației, iar în cazul mass-media online trebuie indicat și linkul direct la sursă, în primul alineat al textului. Preluarea integrală se poate realiza doar în condițiile impuse, solicitate, prevăzute de deținătorul drepturilor.
- 2.12 În procesul de colectare a informației despre proteste, greve, manifestații, tulburări sociale, jurnalistul nu se asociază cu organizatorii ori cu participanții. Jurnalistul trebuie să fie ușor de identificat – prin vestă sau prin ecuson cu inscripția „presa” ori prin alte modalități. Excepție fac cazurile în care jurnalistul lucrează sub acoperire sau cele în care neafișarea calității de jurnalist este singura modalitate de fixare a faptelor.
- 2.13 În exercitarea profesiei sale, jurnalistul nu este obligat să coordoneze cu sursele care au oferit informația varianta finală a materialului jurnalistice ce urmează a fi publicat.
- 2.14 Dacă propune propriul produs jurnalistice mai multor instituții mediatice, jurnalistul trebuie să preîntâmpine instituțiile respective despre acest lucru.

VERIFICAREA FAPTELOR

- 2.15 Jurnalistul verifică, de regulă, informațiile din cel puțin două surse independente una de alta. Jurnalistul publică doar informațiile pe care, în urma verificărilor, le consideră veridice.
- 2.16 În cazul în care verificarea informației și a surselor este imposibilă, respectiva informație poate fi făcută publică numai dacă nepublicarea ei poate

aduce prejudicii societății. În asemenea situație trebuie indicat faptul că informația nu este verificată.

- 2.17 Jurnalistul ignoră informația dacă, în urma verificării faptelor, aceasta se dovedește a fi falsă, manipulative sau irelevantă pentru tema abordată.

SEPARAREA FAPTELOR DE OPINII

- 2.18 Jurnalistul trebuie să facă o distincție clară între fapte și opinii și să nu prezinte opiniile drept fapte.

- 2.19 Jurnalistul își exprimă opiniile pe o bază faptică, pornind de la informații pe care, cu bună credință, le consideră adevărate și care, la necesitate, pot fi verificate.

- 2.20 Materialele de opinie și cele factice trebuie delimitate astfel, încât oricine să poată face ușor distincția corespunzătoare între ele. Jurnalistul își exprimă opinia în mod onest și etic, fără a denatura deliberat fapte sau date. Excepție pot face cazurile în care jurnalismul face uz de genuri satirice, delimitate clar.

- 2.21 Jurnalistul nu prezintă rezultatele sondajelor de opinii drept fapte împlinite. Materialele jurnalistice despre sondajele de opinii trebuie să fie însoțite de următoarele informații:

- denumirea organizației care a efectuat sondajul
- data sau intervalul de timp în care s-a desfășurat sondajul și metoda utilizată
- dimensiunea eșantionului și marja maximă de eroare
- beneficiarul sondajului și sursa de finanțare.

- 2.22 În exercitarea profesiei sale, jurnalismul trebuie să asigure un echilibru între dreptul societății de a primi informații de interes public și dreptul mass-media de a prezenta și opinii care pot șoca, jigni sau deranja pe cineva.

COMUNICAREA COMERCIALĂ/POLITICĂ

- 2.23 Interesele comerciale și politice ale proprietarilor de mass-media nu trebuie să conducă la publicarea unor informații distorsionate și

manipulatoare sau la interzicerea/ignorarea informației de interes public.

- 2.24 Este obligatorie separarea clară a produselor jurnalistice de publicitatea comercială, de subiectele realizate în scop publicitar, de publicitatea politică (electorală). Publicitatea comercială, subiectele realizate în scop publicitar, publicitatea politică (electorală) trebuie marcate distinct și prezentate astfel încât să nu poată fi confundate cu produsele jurnalistice.
- 2.25 Instituția mass-media, în producerea și/sau difuzarea publicității comerciale, a subiectelor realizate în scop publicitar, a publicității politice (electorale), se ghidează de normele legale în vigoare și de normele prezentului Cod.
- 2.26 Jurnalistul are dreptul să refuze însărcinarea de a pregăti subiecte publicitare de orice gen, drept argument servind faptul că acestea nu reprezintă obiect al activității jurnalistice.
- 2.27 Este interzisă informația publicitară mascată, prezentarea informației publicitare fără marcaj sau prezentarea acesteia drept produs jurnalistic.
- 2.28 Jurnalistul nu utilizează în scopuri publicitare propriul nume sau propria imagine, cu excepția cazurilor, în care fie sunt promovate valori sociale și umanistice prin intermediul mesajelor mediatice, fie sunt promovate propriile produse jurnalistice.

CORECTAREA ERORILOR ȘI DREPTUL LA REPLICĂ

- 2.29 Jurnalistul are datoria să corecteze erorile factice descoperite în cel mai scurt timp, publicând rectificări, ușor de identificat. Mass-media online, în cazul corectării erorilor, trebuie să specifice că produsul jurnalistic a fost modificat și/sau completat, indicând data modificării/completării.
- 2.30 În cazul în care descoperă că a publicat o informație falsă sau manipuloare, instituția mediatică anunță operativ despre acest fapt și elimină respectiva informație cu scuzele de rigoare față de public și, după caz, față de persoana sau persoanele vizate direct.
- 2.31 Jurnalistul respectă principiul potrivit căruia orice persoană supusă criticii negative într-un produs jurnalistic în care opinia ei nu a fost inclusă din motive independente de voința jurnalistului (transmisiuni live, talk-show-uri în direct sau interviuri în care jurnalistul nu poate anticipa ce afirmații vor face participanții/invitații) are dreptul la replică, prin care să precizeze

informația inexactă sau să infirme informația. Dreptul la replică este asigurat doar dacă persoana vizată face referiri la fapte concrete din produsul jurnalistic, replica are dimensiuni rezonabile, nu aduce acuzații împotriva unei terțe părți și este formulată în termeni decenti.

- 2.32 Replica se publică în cel mai scurt timp și în condiții similare cu cele ale publicării produsului jurnalistic la care se referă.
- 2.33 Dacă lipsește posibilitatea asigurării dreptului la replică sau dacă persoana vizată renunță la replică, jurnalistul anunță despre acest fapt.

RELAȚIILE CU PUBLICUL ȘI ADMINISTRAREA PAGINILOR WEB OFICIALE

- 2.34 Jurnalistul și instituția mass-media întreprind toate demersurile pentru a demonstra publicului deschidere și cooperare.
- 2.35 Instituțiile mass-media indică adresa, politica editorială, datele de contact, proprietarii/beneficiarii finali și informații despre sursele de finanțare, pentru a asigura transparența.
- 2.36 Jurnalistul și instituția mass-media adoptă un comportament similar în spațiul real și în cel virtual.
- 2.37 Jurnalistul semnează, de regulă, materialele pe care le realizează și le publică.
- 2.38 Instituțiile mass-media, în administrarea paginilor web, precum și a paginilor/conturilor de pe rețelele de socializare, nu-și permit și nu acceptă nici din partea publicului, în reacții (comentarii), derogări de la normele legale și cele deontologice. În acest scop, instituțiile mass-media administrează corespunzător reacțiile/comentariile la produsele mediatice.

CLAUZA DE CONȘTIINȚĂ ȘI CENZURĂ

- 2.39 Jurnalistul nu acceptă cenzura de orice fel. Nu constituie cenzură acțiunile editorilor sau distribuitorilor de produse jurnalistice, atunci când au la bază motive profesionale.
- 2.40 Jurnalistul are obligația să refuze orice însărcinare profesională care contravine legii. Jurnalistul are dreptul să refuze orice însărcinare profesională

care contravine eticii profesionale, propriilor convingeri și normelor prezentului Cod.

- 2.41 Jurnalistul nu acceptă să scrie pentru o altă persoană, să semneze un produs jurnalistic cu numele altei persoane reale sau să semneze un produs jurnalistic al cărui autor nu este.
- 2.42 Jurnalistul nu poate utiliza în interes personal informațiile pe care le deține.

3. UTILIZAREA INSTRUMENTELOR DE INTELIGENȚĂ ARTIFICIALĂ (IA)

- 3.1 Utilizarea IA în jurnalism trebuie să susțină valorile de bază ale eticii profesionale: veridicitatea, acuratețea, corectitudinea, imparțialitatea, independența, non-vătămarea, nediscriminarea, responsabilitatea, respectul pentru intimitate și pentru confidențialitatea surselor.
- 3.2 În utilizarea IA luarea deciziilor editoriale rămâne în permanență atribuția esențială și exclusivă a jurnaliștilor și instituțiilor media.
- 3.3 Jurnalistul și instituțiile media trebuie să utilizeze sisteme ale IA care funcționează previzibil și care exclud încălcarea legislației privind confidențialitatea și protecția datelor.
- 3.4 Jurnalistul și instituțiile media dau prioritate utilizării de imagini și înregistrări autentice pentru a reflecta evenimente reale. Când este cazul, fac o distincție clară între conținutul derivat din captura fizică a lumii reale (fotografii, înregistrări audio/video) și cel creat sau modificat prin utilizarea IA.
- 3.5 În utilizarea IA, jurnalistul nu trebuie să inducă publicul în eroare. În special, el trebuie să se abțină de la crearea sau utilizarea conținutului generat de AI care imită capturi și înregistrări reale sau care prezintă în mod realist persoane reale.
- 3.6 Jurnalistul trebuie să comunice publicului, explicit, dacă produsul mediatic este generat de IA, total sau parțial.
- 3.7 Jurnalistul utilizează IA fără a aduce atingere drepturilor de autor sau intereselor titularilor de drepturi de proprietate intelectuală.

4. PROTECȚIA DREPTURILOR OMULUI

VIAȚA PRIVATĂ

- 4.1 Jurnalistul este dator să respecte dreptul la viață privată și demnitate al persoanelor, inclusiv al persoanelor decedate.
- 4.2 Imixtiunea în viața privată este permisă numai atunci când dezvăluirea faptelor urmărește un interes public.
- 4.3 Jurnalistul relatează despre comportamentul privat al unei persoane publice, care exercită o funcție publică, fără consimțământul acesteia, doar atunci când un atare comportament îi afectează capacitatea de exercitare a funcției publice sau există un alt motiv bine întemeiat pentru a oferi societății această informație.
- 4.4 Jurnalistul relatează despre comportamentul privat al unei persoane private doar dacă acest comportament tulbură ordinea publică sau încalcă drepturile altor persoane.
- 4.5 Respectarea dreptului la viață privată se aplica și la publicarea sau republicarea documentelor publice. Disponibilitatea publică a informațiilor nu implică neapărat dreptul jurnalistului de a le republica în mod liber.
- 4.6 Jurnalistul nu expune datele personale – diagnosticul, adresa, numărul de telefon și alte informații prevăzute de legislația privind protecția datelor cu caracter personal. Publicarea acestor date se poate realiza doar atunci când acest fapt servește interesului public și, după caz, cu acordul persoanei vizate.
- 4.7 Jurnalistul nu furnizează publicului detalii morbide ale crimelor, accidentelor și catastrofelor naturale sau detalii privind tehnicile suicidale. Aceleași reguli se aplică și materialelor vizuale (fotografii, materiale video).
- 4.8 Jurnalistul respectă intimitatea persoanelor și cere permisiunea de a le fotografia/filma, cu excepția cazurilor relevante când acestea se află într-un loc public.
- 4.9 Imaginile reprezentând nuduri trebuie procesate electronic pentru a nu expune public zonele intime. Excepție fac imaginile artistice.
- 4.10 Imaginile trebuie să reprezinte realitatea cu acuratețe. Procesarea electronică nu trebuie folosită pentru a crea o impresie falsă asupra

persoanelor și evenimentelor. Fac excepție colajele, care trebuie marcate ca atare.

- 4.11 Imaginile de arhivă sau fotografiile simbol, folosite pentru a ilustra materiale jurnalistice, trebuie să fie marcate corespunzător. Jurnalistul se asigură că imaginile utilizate corespund mesajului materialului jurnalistic.

PREZUMȚIA DE NEVINOVĂȚIE

- 4.12 Jurnalistul respectă prezumția de nevinovăție și consideră că orice persoană este nevinovată până la pronunțarea unei sentințe definitive și irevocabile împotriva sa.
- 4.13 În relatările despre investigații penale sau dosare examinate în instanțele de judecată, jurnaliștii vor utiliza un limbaj exact, pentru a nu dăuna participanților la proces.

PROTECȚIA PERSOANELOR ÎN SITUAȚII VULNERABILE

- 4.14 Demnitatea umană a fiecărei persoane trebuie respectată. Originea națională, etnică și socială, rasă, culoare, cetățenie, limbă, religie, vârstă, sex, identitate de gen, statut matrimonial, orientare sexuală, dizabilitate, stare de sănătate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu protejat nu pot fi prezentate într-o manieră neadecvată sau denigratoare.
- 4.15 Jurnalistul adoptă o abordare incluzivă și bazată pe drepturile omului în tratarea subiectelor sensibile, ca nici o persoană să nu fie victimizată, stigmatizată sau supusă altor forme de abuz în timpul realizării materialului jurnalistic și după publicarea lui.
- 4.16 La realizarea materialelor jurnalistice despre grupurile vulnerabile și despre reprezentanți individuali ai acestor grupuri jurnalistul se va asigura că ele sunt pe deplin reprezentate, iar poziția lor este clară și expusă publicului în mod explicit și nedistorsionat.
- 4.17 Prin comportamentul său profesional și editorial, jurnalistul descurajează exprimările și comportamentele bazate pe prejudecăți și nu admite în materialele jurnalistice abordări și expresii care ar alimenta răspândirea și validarea prejudecăților privind egalitatea de gen, violența de orice fel, grupurile vulnerabile etc.

- 4.18 În raport cu sursele, persoanele sau grupurile despre care scrie, jurnalistul acționează în spiritul respectului pentru demnitatea umană și folosește vocabularul corect, recomandat de profesioniștii în protecția drepturilor persoanelor vulnerabile.
- 4.19 Jurnalistul tratează cu deosebită acuratețe informația colectată despre crime, dezastre naturale, accidente și alte cazuri similare în care cineva suferă prejudicii de orice gen, asigurându-se de fiecare dată că publicarea unei atare informații nu va provoca noi suferințe celor prejudiciați sau nevinovați de cele întâmplate.
- 4.20 Jurnalistul nu dezvăluie identitatea victimelor accidentelor, calamităților, infracțiunilor, cu precădere ale agresiunilor sexuale, inclusiv celor din spațiul online. Fac excepție cazurile în care există acordul acestora sau al familiei (când persoana nu este în măsură să-și dea acordul) sau când prevalează interesul public. Jurnalistul va întreprinde toate măsurile pentru a reduce eventualele efecte negative asupra acestor persoane.
- 4.21 Jurnalistul tratează cu deosebită acuratețe informația colectată de la persoane în stare de șoc sau persoane neajutorate, asigurându-se că publicarea informației nu va leza drepturile acelor persoane și va încerca să anticipeze eventualele efecte negative asupra lor.
- 4.22 Jurnalistul nu profită de starea de vulnerabilitate a persoanelor și de necunoașterea de către acestea a drepturilor și libertăților lor, precum și nu le încurajează să recurgă la acțiuni umilitoare și care lezează demnitatea umană.

PROTECȚIA COPILOR

- 4.23 Jurnalistul tratează cu deosebită acuratețe informația colectată despre copii, inclusiv cea obținută cu acordul părinților/ingrijitorilor, asigurându-se că publicarea unei atare informații nu va avea consecințe negative (sentimente de frică, suferință etc.) asupra acestora.
- 4.24 Jurnalistul protejează identitatea copiilor implicați în evenimente și situații cu conotație negativă (accidente, infracțiuni, dispute familiale, sinucideri, violență și abuz de orice fel etc.), inclusiv ca martori. Înregistrările audio/video și fotografiile trebuie modificate, pentru protejarea identității copiilor. Fac excepție situațiile în care identificarea copiilor este de interes public și cele în care jurnalistul acționează

în interesul superior al copilului, cu sau fără acordul părinților sau al tutorilor.

- 4.25 De regulă, jurnalistul evită să reflecte în materialele sale dispute familiale în care sunt implicați copii.

TOLERANȚĂ ȘI NEDISCRIMINARE

- 4.26 Jurnalistul tratează echitabil toate persoanele cu care intră în contact în exercițiul meseriei sale și nu face discriminări pe criterii de gen, vârstă, etnie, dizabilitate, religie, stare socială, orientare sexuală etc.
- 4.27 Jurnalistul menționează apartenența etnică, opiniile politice, convingerile religioase, orientarea sexuală și alt gen de informații sensibile ale unei persoane doar când acest lucru este relevant din punct de vedere editorial.

5. JURNALISTUL ȘI CONFLICTUL DE INTERESE

- 5.1 Jurnalistul nu acceptă bani, cadouri, călătorii plătite, sau orice alte avantaje care îi sunt oferite pentru influențarea actului jurnalistic și a căror acceptare i-ar compromite independența și autoritatea în fața publicului și ar afecta încrederea în jurnaliști, în general.
- 5.2 Jurnalistul informează publicul dacă a beneficiat de vreo remunerație în afara celei oferite de editorul sau distribuitorul de produse jurnalistice cu care este în relații de muncă sau de creație.
- 5.3 Dacă un jurnalist participă la deplasări în interes de serviciu, plătite de terțe părți, el informează publicul despre acest fapt. În general, jurnalistul evită să participe la evenimente sau deplasări pe cheltuiala surselor. O va face doar dacă altfel dobândirea informației nu este posibilă.
- 5.4 Jurnaliștii nu sunt subiecții publicității comerciale. Participarea în acțiuni de caritate trebuie făcută astfel încât publicul să știe dacă este o implicare personală sau o susținere redacțională.
- 5.5 Activitatea profesională a jurnalistului este incompatibilă cu activitatea sa în structurile de administrare ale autorităților publice și organizațiilor politice.

- 5.6 Deținătorii de funcții în organele puterii de stat care au contribuții în mass-media trebuie să își precizeze poziția oficială atunci când semnează materiale difuzate în presă.
- 5.7 Dacă este înregistrat drept concurent electoral, jurnalistul nu exercită activitate profesională pe durata perioadei electorale.
- 5.8 Jurnalistul nu folosește în interes personal sau în interesul unor persoane apropiate lui, informația confidențială aflată în posesia sa în virtutea exercitării profesiei. Jurnalistul nu folosește platforma mediatică sau media la care lucrează în interes propriu.

6. TEHNICI ȘI ECHIPAMENTE SPECIALE DE COLECTARE A INFORMAȚIILOR

- 6.1 Folosirea tehnicilor speciale de investigație jurnalistică (cameră video ascunsă, dictafon mascat etc.) este justificată doar atunci când există un interes public și când informațiile nu pot fi obținute prin alte mijloace. Jurnalistul se va asigura că nu dăunează persoanelor terțe.
- 6.2 Utilizarea tehnicilor speciale de investigație trebuie să fie menționată explicit în momentul publicării informațiilor, iar persoanelor care apar în imagini sau în audio surprinse într-un context negativ explicit trebuie să le fie solicitată opinia suplimentar, jurnalistul prezentându-se în mod corespunzător.

7. OBLIGAȚII MUTUALE ÎNTRE JURNALIST ȘI ANGAJATOR

- 7.1 Angajatorul poate utiliza un material jurnalistic în temeiul unui contract încheiat în formă scrisă cu autorul materialului. Utilizarea materialului jurnalistic în lipsa unui atare contract nu-l scutește pe angajator de obligația de a plăti autorului remunerația corespunzătoare.
- 7.2 Jurnalistul are dreptul să renunțe la calitatea de autor al materialului jurnalistic și să refuze semnarea lui dacă, în urma redactării, conținutul materialului a fost denaturat.

8. AUTOREGLEMENTARE

- 8.1 Aplicarea acestui Cod revine fiecărui jurnalist și fiecărei redacții din Republica Moldova.
- 8.2 Autoritatea națională de autoreglementare jurnalistică este Consiliul de Presă din Republica Moldova.
- 8.3 Monitorizarea aplicării Codului, examinarea plângerilor și autosesizărilor privind încălcarea prevederilor lui revin Consiliului de Presă, care emite decizii de constatare și face recomandări.
- 8.4 Anumite norme prevăzute de prezentul Cod pot fi completate/revizuite în funcție de necesități și circumstanțe, după consultări publice cu participarea tuturor părților interesate, organizate de Consiliul de Presă.
- 8.5 Prezentul Cod nu interzice jurnaliștilor să se ghideze și de alte coduri de deontologie și etică profesională, în care pot fi incluse și alte obligații profesionale.
- 8.6 În emiterea deciziilor de constatare a încălcărilor și/sau în formularea recomandărilor, Consiliul de Presă se ghidează de prezentul Cod și de bunele practici jurnalistice acceptate la nivel internațional.

Codul deontologic al jurnalistului din Republica Moldova a fost aprobat la o conferință națională care a avut loc la 3 mai 2011 în municipiul Chișinău și a fost completat în mai 2019, după dezbateri și consultări publice desfășurate de Consiliul de Presă din Republica Moldova.

La 3 decembrie 2024, în cadrul Forumului Mass-Media 2024 au fost aprobate modificările și completările la Codul deontologic al jurnalistului din Republica Moldova, după dezbateri și consultări publice desfășurate de Consiliul de Presă în octombrie – noiembrie 2024.